

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀναμνήσεις ὑπὸ Νικόλ. Κωτσάκη.

Ἐξεδόθη εἰς ὀγκώτῃ καὶ ἐκτάκτως καλλιτεχνικὸν τόμον σειρᾶ ἔργων τοῦ κ. Κωτσάκη, πρώην Ἐφέτου, ἥτοι πραγματειῶν καὶ λόγων πατριωτικῶν, κοινωνικῶν μελετῶν καὶ νομικῶν, ἐν οἷς περὶ τῆς 100τηρίδος τοῦ Γαλλ. κώδικος, περὶ διεθνoῦς εἰρήνης, περὶ Κολοκοτρώνη, καὶ μεταφράσεις τινὲς ἐκ τῆς Γαλλικῆς, ὧν ἔξέχει ἡ περὶ θεάτρου τοῦ Βάγκχου ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ Λαρρουμέ.

Διογέρης ὁ Ρωμανός. Σύλλογος ὡσελίμων βιβλίων. Ὑπὸ Π. Καρολίδου. Ἐκ τῆς σειρᾶς σκιαγραφιῶν τῶν κορυφαίων αὐτοκρατόρων τοῦ Ἑλληνορωμαϊκοῦ κράτους.

Ἐξεδόθη ὁ *Κανονισμὸς τῆς Ἑθνικῆς Πινακοθήκης*, ἥτις τὸν προσεχῆ μῆνα ἀνοίγει ἐπὶ τέλους τὰς πύλας τῆς. Σὺν τῷ κανονισμῷ δημοσιεύεται καὶ κατάλογος τῶν ἀναρτηθέντων πινάκων, ὡς καὶ σχεδιάγραμμα τῶν τριῶν αἰθουσῶν τῆς Πινακοθήκης. Ὁ κανονισμὸς πωλεῖται ἀντὶ 30 λεπτῶν.

Νέος διηγηματογράφος, τρίτος αὐτὸς μετὰ τὸν Γρίχαν καὶ τὸν Νιρδαμῆ, ἐνεφανίσθη, ὁ Κώστας Παρορίτης (Παπαδόπουλος) μὲ ἕνα ὥραιον τόμον «*Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Δαυίδ*». Δεκαεῖς, ὅλα σύντομα, διηγήματα, φαίνονται γραμμένα μὲ προσοχὴν καὶ μὲ παρατήρησιν. Εἰς τὰ πλεῖστα συναντᾷ τις τύπους λαϊκοῦς, αἰσθήματα ἀδρά, μίαν γοργὴν ἐξέλιξιν γεγονότων. Ὁ συγγραφεὺς μεταχειρίζεται φράσιν λιτὴν, ἔχει τὸ ὕφος συνεσφιγμένον. Βιάζεται νὰ εἰπῇ ὅ,τι ἔχει νὰ εἰπῇ. Διὰ τοῦτο τὰ διηγήματά του δὲν ἔχουν οὔτε περιπετείας, ἀλλὰ καὶ οὔτε ψυχολογίαν. Εἶναι ζωγραφικὰ μὲ χονδρὰς πινελίαις, σκίτσα παρμένα ἀπὸ τὸ ἀπέραντον θέατρον τῆς ἀνθρωπίνης πάλης, ἀλλὰ σκίτσα ποῦ δεῖχνουν ψυχὴν καλλιτέχνου. Αἱ εἰκόνες ποῦ μᾶς δίδει δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ὀγκόλιθοι, ἐφ' ὧν ἄλλος θὰ ἠδύνατο νὰ οἰκοδομήσῃ φιλοσοφικὸν οἰκοδόμημα. Μερικὰ μάλιστα εἶναι πυρῆνες, οἱ ὅποιοι δὲν ἐσαρκώθησαν. Ἀλλ' αὐτὸ ἂν εἴνε ἐλάττωμα διὰ τὴν πλειονότητά των ἀναγνώστων, ἴσως εἴνε προτέρημα διὰ τὴν τέχνην.

Ὁ Παρορίτης μᾶλλον ἤμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ στερεῖται πρωτοτυπίας, ὡς πρὸς τὴν εὐρεσίαν τοῦ θέματος ἔχει ἤμωσ τοιαύτην εἰς τὴν διατύπωσιν. Τὸ τέλος τοῦ διηγήματός του ὁ ἀναγνώστης δὲν τὸ προμκντεῖται συνήθως, ἀλλὰ καὶ σπανίως τὴν ρίπτει εἰς σκέψεις. Μερικὰ τελειώνουν μὲ μίαν ἀπίθανον καὶ ἀδικαιολόγητον λύσιν, ὑπάρχουν δὲ καὶ τινὰ μὴ ἔχοντα σχεδὸν τέλος. Τὰ ἠθικὰ συναισθήματα παλαιῶν συχνὰ μὲ τὸν ρεαλισμὸν καὶ ἄλλοτε ἡττώνται ὡς εἰς τὴν «*Φάτην*», καὶ τὸ «*Χιόνι*» καὶ ἄλλοτε νικοῦν ὡς εἰς τὸ «*Κατοστάριον*» καὶ τὴν «*Ὠραία Πύλη*». Εἶνε θιασώτης τῆς πραγματικότητος ἦν συχνὰ ἀναριστᾷ μέχρις ὁμότητος καὶ μόνον εἰς τὸν «*Κουτοθασίλην*», εἰς τὸ «*Μὲ τὸ αἶμα*», καὶ εἰς τὸ «*Κακὸ παιγνίδι*» ὑπάρχουν ποιητικαὶ ἐξάρσεις.

Ἐκ τῶν διηγημάτων τὰ ὥραιότερα εἶνε ἡ «*Φάτην*» — μίᾳ ἀρῦνις τοῦ ἀνθρωπίνου κτήνους καθ' ἣν ὦρον γεννᾶται ὁ Χριστὸς — τὰ «*Κόκκινα τριαντάφυλλα*», ἡ «*Ὠραία πύλη*», ὁ «*Γσοῦγκρας*», ὁ «*Χατζῆς*». Τῆς «*πρώτης νύχτας τοῦ Γάμου*» βεβιασμένη ἡ λύσις, πολὺ δ' εὐαγγελικὴ ἡ τῶν «*Δύο δρόμων*». Ἀλλὰ καὶ ἡ μίμησις ἀρκετὰ ἐπηρεάζει τὸν συγγραφέα. Ἡ «*καμπάνα τοῦ Ἀἵ Γεωργίου*» ὑπενθυμίζει πολὺ

τὸν «*Κωδωνοκρούστην*» ἄλλου διηγηματογράφου, οἱ «*Δύο δρόμοι*» τὸν «*Ναύτην*» τοῦ Μωπασσάν καθὼς καὶ ὁ «*Θάνατος τοῦ βράχου*» κάποιου χρονογράφου.

Ὁ συγγραφεὺς ἀτυχῶς δὲν ἀφοσιοῦται μόνον εἰς διήγησιν, πολὺ ἀσχολεῖται μὲ τὴν γλῶσσαν καὶ ὑποτάσσεται εἰς γλωσσικὰς ἀλύσεις. Ὅπαδὸς τοῦ Ψυχάρη, φαίνεται ἀκόμη μαθητευόμενος, διότι ἐν τῷ συνόλῳ φέρεται μᾶλλον πρὸς τὴν γνησίαν δημῶδη· φαίνεται «*μὲ τὸ στανίδ*» δημοτικιστῆς διότι ἀτόπως καὶ ἀκαλαισθήτως παρεισάγει ἐνίαχον λέξεις, αἵτινες αἰσθητικῶς εἶνε κηλίδες τοῦ βιβλίου. Αἱ λέξεις λ. χ. ἡ *μυστηριωδική* (sic) *σκηνή*, τὸ μέλλο, *ρουλιέται*, *μουγκάδα*, *μειναμένες*, τοῦ δραμάτου, *δομίστηκε*, ἡ *ἄργητα*, *πατρημασιές*, *κούτελο*, *νυχτομηρίς*, *ὀλοστηνό*, *μούχρωμα*, *ἔβαλε χέρι νὰ φωτίση* (=γλυκογάραιε!!) εἶνε ἱκαναὶ νὰ κάμουν τὸν ἀναγνώστην νὰ γελάσῃ καὶ εἰς τὸ τραγικώτερον σημεῖον τῆς διηγῆσεως. Θὰ ἠχόμην εἰς τὸν συγγραφέα νὰ ἐξακολουθήσῃ γράφει διηγήματα, διότι ἡ τέχνη δὲν τοῦ εἶνε ἀγνωστος, ἀλλὰ, πρὸς Θεοῦ, πρῶτον νὰ χειραφετηθῇ ἀπὸ τὰ δυσώδη τέλματα τοῦ ψυχαισμοῦ.

E. Michel. *Les chefs-d'œuvre de Rembrandt*. Τεῦχος Α'. Θὰ ἐκδοθῇ ἐν ὧν 15 τεύχη.

G. Mourey. Alherd Besnard.

Ὁ κ. Μίμης Παναγιουλᾶκος ἐκδίδει προσεχῶς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Αἰμίλιος Εὐρώτας κομψὴν ποιητικὴν συλλογὴν μὲ τὸν τίτλον «*Νεκρὰ φιλήματα*». Τὸ περίεργον τῆς ἐκδόσεως εἶνε ὅτι ὁ ποιητὴς καταργεῖ (πλὴν τῆς ὁξείας) τοὺς τόνους καὶ τὰ πνεύματα.

Ἡ μελέτη. — Περιοδικὸν μηνιαῖον εἰς σχῆμα βιβλίου. Θὰ ἐκδίδεται ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου ὑπὸ τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων ὡς σκοπὸν δὲ θὰ ἔχη τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ.

Ὁ ἐν Παρισίοις κ. M. Legrand διευθυντὴς τῆς «*Revue du bien*» ἐξέδωκεν ὡς α'. τόμον τῆς σειρᾶς «*L'âme antique*» ὥραιαν ἔμμετρον Γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ «*Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῷ*» τοῦ Σοφοκλέους μετὰ περιλεγόμενων τοῦ G. Fougères, καθηγητοῦ τῆς Σορβόννης.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Καλλιτέχνη. — Γιγαντιαῖος καὶ περίφημος εἶνε ὁ πίναξ τοῦ ζωγράφου Henri Danger ὁ παριστῶν τοὺς «*Ἀποστόλους τῆς Εἰρήνης*». Περιλαμβάνει 106 πρόσωπα, πάντας τοὺς ἐκλεκτοὺς, παλαιοὺς καὶ νεωτέρους, ὅσοι ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, ἀπὸ τοῦ Κομρουκίου καὶ Μωϋσέως μέχρι τοῦ Πάπα Λέοντος καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικής.

Σπουδαστῇ. — Εἰς τὸ Γκλάστ Πάλαστ (Κρυστάλλινον Ἀνάκτορον) τοῦ Μονάχου γίνεται κατ' ἔτος καλλιτεχνικὴ ἐκθῆσις, διαρκοῦσα 5 μῆνας, ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρις Ὀκτωβρίου. Κατὰ τετραετίαν ἀπονέμονται βραβεῖα, ὁ ἅπαξ δὲ βραβευθεὶς, δὲν δύναται νὰ βραβευθῇ ἀργότερα πάλιν. Ἐφέτος ἀπενεμήθησαν βραβεῖα. Ἡ Πινακοθήκη τοῦ Μονάχου ἀγοράζει κατ' ἔτος ἔργα ἐκ τῆς ἐκθέσεως. Μετέχουν καὶ ξένοι καλλιτέχναι, ἐπικρατεῖ ἡμῶς μεγάλη αὐστηρότης εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἔργων. Ἐκ τρισχιλίων, μόνον τὰ χί-